

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Çinin Rakarlığı

Tarih: 23 Nisan 2018
Sayı: 24373

28780

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Orman ve Su İşleri Bakanı Sayın Veysel EROĞLU tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

M. Rıza YALÇINKAYA
Bartın Milletvekili

Seçim bölgem Bartın'ın Amasra ilçesinde yapılmak istenen HEMA termik santrali için hazırlanan ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 10.10.2016 tarihinde onaylanan "Hema Termik Santrali 2x (660 Mwe-669,4 MWm-1.466 Mt) ve Kül Depolama Sahası Projesi" ile ilgili ÇED Raporu ve raporun olumlu kararının iptali için Zonguldak İdare Mahkemesi'nde açılan davanın Teknik Bilirkişi Raporu'nda, Bartın halkının içme suyu kaynağının olduğu havzaya ilişkin son derece vahim iddialar yer almaktadır.

2014 yılında hazırlanan Hema Termik Santrali ve Kül Depolama Sahası Projesi Nihai ÇED Raporu'nda **"HSK1, HEMA2 ve 13 no.lu su örnekleri Arsenik (As), Bor (B), Lityum (Li), Nikel (Ni), Kurşun (Pb) ve Silisyum (Si) açısından diğer su örneklerine göre daha zengin olup, bu minör elementler volkanik bir kökene işaret ederler. Bu suların çatlaklı andezit akiferinden geldiği göz önüne alındığında bu beklenen bir sonuçtur"** ifadelerine yer verilerek, **KAMAN KÖYÜ İÇME SUYUNDA ARSENİK BULUNDUĞUNA DAİR SON DERECE VAHİM BİR İDDİADA BULUNULMAKTADIR.** Raporda bu iddia, **"Yeraltı su çekimi yapılan HSK1 ve 13 no.lu (Kaman Köyü içme suyu kuyusu) kuyularında kritik olan As konsantrasyonunun periyodik olarak incelenmesinde ve 10 ppb üzerine çıktığı durumlarda ise içme suyu olarak kullanılmasının yasaklanmasında fayda bulunmaktadır. Kaman Köyü içme suyu kuyusu As konsantrasyonu, Kavşak Suyu'ndan 6,5 kat ve şehir şebeke suyundan 7,8 kat fazladır. Tek dönem kimyasal analiz sonucu ile suların içilebilirliği konusunda karar vermek yerine, mevsimsel olarak analizler yapılarak bir karara varmak gerekir. Eğer bu kuyularda As konsantrasyonları içme suyu olarak kullanımını etkileyecekse, bunları koruma altına alma gereği de ortadan kalkabilir"** değerlendirmesi yapılmakta ve sonuç olarak HSK 1, HEMA 2 ve 13 nolu su örnekleri gerek kimyasal-fiziksel gerekse hidrojeolojik-hidrolik diğer tüm sulardan AYRI karakterde olduğu ifade edilmektedir.

Bartın Belediyesi'nin Amasra ilçesinde yapılması planlanan Hema Termik Santrali ile Kül Depolama Sahası'nın ÇED Raporu'nun iptaline yönelik 07.11.2016 tarihli açtığı davada, firmanın ÇED raporundaki koordinatlarının şu hali ile kazı fazlası malzeme ve depolama alanının Bartın kavşak suyu kaynak grubu, selen su kaynağı ile Kaman köyü içme suyu kuyusu yer altı suyu rezervi ve koruma alanı içerisinde kaldığı belirtilmekte ve "Bartın Belediyesinin kullanımında ve mülkiyetinde olan iş bu alan içerisinde suyun kaçmasına, kurumasına veya yön değiştirmesine neden olabilecek hiçbir çalışmanın yapılmaması gerekmektedir. Alan mutlak ve 1. Derece koruma alanıdır. Dokunulmaz araziler içerisinde yer almaktadır. İş bu nedenle koruma alanı içerisinde yer alan kavşak suyunun kirlenmemesi ve yer altı suyu olan bu suyun yönünün değişerek kaynağın yok olmaması için ilgili çalışmaların durdurulması gerekmektedir" denilmektedir.

İçme-Kullanma Suyu Havzalarının Korunmasına Dair Yönetmelik ile yer altı suları koruma esasları ve koruma alanları belirlenmiştir. Yönetmeliğin 6'ncı maddesinin d fıkrası uyarınca içme suyu temin edilen yer altı suyu kaynakları için koruma planlarının, Devlet Su

28780

İşleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanacağına veya hazırlatılacağı hüküm altındadır. Yine 14'ncü maddesinin 2'nci fıkrası uyarınca **"İçme-kullanma suyu temin edilen kuyu, pınar, kaynak, kaptaj, tünel, galeri ve benzeri yapılarda İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelikte yer alan kalite parametreleri ve standartları dikkate alınarak izleme yapılır. İzleme büyükşehir belediye sınırları içerisinde büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idareleri genel müdürlüklerince, değer alanlarda ise Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nce yapılır"**

Yine Yer altı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkındaki Yönetmeliğin 13. Maddesinde içme ve kullanma suyu olarak yer altı suyunun temin edilen kuyu, pınar, kaynak, kaptaj, tünel, galeri ve benzeri yapılarda İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik gereğince **izleme yapılacağı** hükmü bulunmaktadır. Bu hüküm doğrultusunda, **DSİ Genel Müdürlüğü, kuyu, pınar, kaynak, kaptaj, tünel, galeri ve benzeri için koruma alanlarını belirler. Belirlenen tüm koruma alanlarının envanterini tutar ve koruma alanı haritası hazırlar.** Yine aynı maddenin c fıkrasında **"Bu alan içme suyunun temin edildiği idare veya idareler tarafından kamulaştırılarak emniyete alınır ve tapu kaydına koruma alanı olarak işlenerek Bakanlığa bildirilir. Bu alanda hiçbir faaliyete izin verilmez"**. Aynı yönetmeliğin Denetim başlığı altında yer altı suyunun kalitesinin korunmasına ilişkin denetim yapmak hususunda **Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, miktara ilişkin konularla ilgili olarak denetim yapmak hususunda DSİ yetkili kılınmıştır.** Yönetmeliğin **İdari Yaptırımlar** başlığı altında da yönetmeliğe aykırı faaliyetlere ilişkin olarak 167 sayılı Yer altı Suları Hakkında Kanun, 2872 sayılı Çevre Kanunu, 6200 sayılı Devlet su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ve ilgili diğer mevzuatta yer alan müeyyidelerin uygulanacağı belirtilmektedir. Bütün bu bilgi ve veriler ışığında;

1. Daha önceki yıllarda yapmış olduğum başvuruların sonucunda termik santral kurmak isteyen HEMA'nın sondajlarının, halkın kullandığı içme suyuna vermiş olduğu zararlar ve bu nedenle almış olduğu cezalar da dikkate alındığında, şirketin son yıllarda yaptığı sondajların içme suyuna etkileri konusunda bakanlık olarak yapmış olduğu bir çalışma, analiz, gözlem gibi faaliyetleri var mıdır? Var ise bu faaliyetlerin sonucu ne olmuştur?
2. Bartın ilinin içme suyunu karşılayan Kavşak suyu su havzasındaki Kaman Köyü kuyusu içme suyunda arsenik bulunduğuna dair vahim iddia doğru mudur? Denetimler sırasında Kaman köyü içme suyunda termik santral kurmak isteyen HEMA'nın ÇED Raporu'na ve ÇED Raporu iptaline ilişkin davanın bilirkişi raporuna da giren bulgulara rastlanmış mıdır?
3. Bartın Belediyesi'nin ilgili firmaya açtığı dava dilekçesinde belirtildiği gibi firmanın ÇED raporundaki koordinatları şu hali ile kazı fazlası malzeme ve depolama alanının Bartın kavşak suyu kaynak grubu, selen su kaynağı ile Kaman köyü içme suyu kuyusu yer altı suyu rezervi mutlak ve 1. Derece koruma alanı içerisinde kalmakta ise neden "İçme Kullanma Su Havzalarına Dair Yönetmelik'in 9. Maddesindeki "Mutlak Koruma Alanı" başlığının 17 fıkrası çerçevesinde "Madencilik faaliyetlerine izin verilmez" hükmü işletilmemektedir? Söz konusu alanın hukuki statüsü nedir?

28780

4. Mevzuat uyarınca Kavşak suyu membasi ve Kaman Köyü kuyusu üzerinde ayrı ayrı denetim ve analiz yaptırılmış mıdır? Yapılan analiz ve denetim faaliyetleri en son ne zaman yapılmış, sonuçları ne olmuştur?
5. Kaman Köyü içme kuyu suyuna ilişkin olarak yapılan işlemler ve işlemlerin sonucunda oluşan bulgular DSİ envanterine kaydedilmiş midir? Kaydedilmiş ise hangi ifadeler ile bu bulgular, bakanlık tarafından kayıt altına alınmıştır?
6. Bartın halkının içme suyunu karşılayan Kavşak suyu havzasındaki kaynakların korunması için Bakanlığınız tarafından yapılan faaliyetler nelerdir? Daha önceki yıllarda Amasra yolu üzerindeki “Asker Suyu” kaynağının TTK işletmesinin çalışmaları sırasında kaybolduğu da dikkate alındığında, içme suyu kaynaklarının koruma sahası içinde yapılmakta olan sondaj, kuyu ve galeri açma çalışmaları sırasında su kalitesinin bozulması kaynak suyunun değiştirmesi veya kaybolması, kirlenmesi gibi olumsuz sonuçlara ilişkin halkın endişeleri nasıl giderilecektir?